

ЗМІСТ

Передмова	3
Частина I. Логічно-тезовий виклад питань, які можуть бути включені до екзаменаційних білетів курсових екзаменів та комплексного державного екзамену з економічної теорії	5
<i>Розділ I. Логічно-тезовий виклад питань з навчальної дисципліни «Історія економіки та економічної думки»</i>	<i>6</i>
1. «Історії економіки та економічної думки» як навчальна дисципліна	7
2. Загальна характеристика господарства первісного суспільства	8
3. Економіка та економічна думка країн Стародавнього Сходу: загальна характеристика	9
4. Соціально-економічний розвиток та економічна думка країн античного світу: загальна характеристика	11
5. Загальна характеристика економіки та економічної думки Середньовіччя	15
6. Історичне значення меркантилізму	18
7. Зародження економічної науки	19
8. Економічне вчення фізіократів	20
9. Економічна думка в Україні (XVII–XVIII ст.)	21
10. Адам Сміт — творець економічної науки	22
11. Загальна характеристика економіки та економічних теорій індустріальної епохи	23
12. Економічна думка в Україні (XIX — початок XX ст.)	26
13. Економічна теорія марксизму	28
14. «Маржинальна революція» в економічній теорії	30
15. Теоретичні надбання економічного вчення Альфреда Маршалла	32
16. Основні передпосилки неокласичної економічної теорії	33
17. «Кейнсіанська революція» в економічній теорії	34
18. Теорія «змішаної економіки»	36
19. Монетаризм: особливості теоретичних засад	37
20. Інституціоналізм: теоретичні основи, риси, етапи розвитку	38
21. Неінституціоналізм: особливості методології	39
22. Економічна теорія прав власності	40

ЗМІСТ

Передмова	3
Частина I. Логічно-тезовий виклад питань, які можуть бути включені до екзаменаційних білетів курсових екзаменів та комплексного державного екзамену з економічної теорії	5
<i>Розділ I. Логічно-тезовий виклад питань з навчальної дисципліни «Історія економіки та економічної думки»</i>	<i>6</i>
1. «Історії економіки та економічної думки» як навчальна дисципліна	7
2. Загальна характеристика господарства первісного суспільства	8
3. Економіка та економічна думка країн Стародавнього Сходу: загальна характеристика	9
4. Соціально-економічний розвиток та економічна думка країн античного світу: загальна характеристика	11
5. Загальна характеристика економіки та економічної думки Середньовіччя	15
6. Історичне значення меркантилізму	18
7. Зародження економічної науки	19
8. Економічне вчення фізіократів	20
9. Економічна думка в Україні (XVII–XVIII ст.)	21
10. Адам Сміт — творець економічної науки	22
11. Загальна характеристика економіки та економічних теорій індустріальної епохи	23
12. Економічна думка в Україні (XIX — початок XX ст.)	26
13. Економічна теорія марксизму	28
14. «Маржинальна революція» в економічній теорії	30
15. Теоретичні надбання економічного вчення Альфреда Маршалла	32
16. Основні передпосилки неокласичної економічної теорії	33
17. «Кейнсіанська революція» в економічній теорії	34
18. Теорія «змішаної економіки»	36
19. Монетаризм: особливості теоретичних засад	37
20. Інституціоналізм: теоретичні основи, риси, етапи розвитку	38
21. Неінституціоналізм: особливості методології	39
22. Економічна теорія прав власності	40

23. Теорія трансакційних витрат	41
24. Теорема Рональда Коуза	42
25. Теорія «економіки пропозиції»	43
26. Джеймс Б'юкенен: теорія суспільного вибору	44
27. Дуглас Норт — засновник нової економічної історії (кліометрики)	46
28. Теорія людського капіталу	48
29. Тенденції синтезу основних напрямів світової економічної думки	51
30. Сучасна структуризація економічної науки	54

**Розділ 2. Логічно-тезовий виклад питань з навчальної
дисципліни «Політична економія» 57**

1. Зародження і розвиток політичної економії	59
2. Предмет політичної економії	62
3. Економічні категорії: сутність, система	64
4. Економічні закони: сутність, класифікація, пізнання і використання	66
5. Методи політичної економії	68
6. Суспільне виробництво: зміст, структура	71
7. Економічні ресурси і фактори суспільного виробництва	74
8. Мета виробництва та межа виробничих можливостей	77
9. Натуральна і товарна форми організації суспільного виробництва	80
10. Сукупний продукт як результат економічної діяльності суспільства	82
11. Ефективність суспільного виробництва: сутність, показники	85
12. Економічні потреби: сутність, структура	88
13. Економічні інтереси: сутність, структура, зв'язок з потребами, споживанням і виробництвом	91
14. Сутність, зміст та структура категорії «економічна система»	94
15. Класифікація (типологізація) економічних систем	96
16. Сутність, ознаки, національні особливості змішаної економічної системи	98
17. Відносини власності в економічній системі суспільства	101
18. Економічний зміст інтелектуальної власності	104
19. Місце і роль людини в економічній системі	106
20. Грошовий обіг і його закони	109
21. Капітал як соціально-економічна категорія	112
22. Людський капітал як соціально-економічна категорія	115
23. Торговий капітал і торговий прибуток	118
24. Позичковий капітал і позичковий відсоток	121

23. Теорія трансакційних витрат	41
24. Теорема Рональда Коуза	42
25. Теорія «економіки пропозиції»	43
26. Джеймс Б'юкенен: теорія суспільного вибору	44
27. Дуглас Норт — засновник нової економічної історії (кліометрики)	46
28. Теорія людського капіталу	48
29. Тенденції синтезу основних напрямів світової економічної думки	51
30. Сучасна структуризація економічної науки	54

**Розділ 2. Логічно-тезовий виклад питань з навчальної
дисципліни «Політична економія» 57**

1. Зародження і розвиток політичної економії	59
2. Предмет політичної економії	62
3. Економічні категорії: сутність, система	64
4. Економічні закони: сутність, класифікація, пізнання і використання	66
5. Методи політичної економії	68
6. Суспільне виробництво: зміст, структура	71
7. Економічні ресурси і фактори суспільного виробництва	74
8. Мета виробництва та межа виробничих можливостей	77
9. Натуральна і товарна форми організації суспільного виробництва	80
10. Сукупний продукт як результат економічної діяльності суспільства	82
11. Ефективність суспільного виробництва: сутність, показники	85
12. Економічні потреби: сутність, структура	88
13. Економічні інтереси: сутність, структура, зв'язок з потребами, споживанням і виробництвом	91
14. Сутність, зміст та структура категорії «економічна система»	94
15. Класифікація (типологізація) економічних систем	96
16. Сутність, ознаки, національні особливості змішаної економічної системи	98
17. Відносини власності в економічній системі суспільства	101
18. Економічний зміст інтелектуальної власності	104
19. Місце і роль людини в економічній системі	106
20. Грошовий обіг і його закони	109
21. Капітал як соціально-економічна категорія	112
22. Людський капітал як соціально-економічна категорія	115
23. Торговий капітал і торговий прибуток	118
24. Позичковий капітал і позичковий відсоток	121

25. Акціонерний капітал: сутність, структура, функції	124
26. Сутність, функції та закони ринку	126
27. Сутність, функції та основні елементи інфраструктури ринку	129
28. Домогосподарства як суб'єкти ринкової економіки	131
29. Сутність, функції та види підприємництва в ринковій економіці	134
30. Підприємства як суб'єкти ринкових відносин	137
31. Капітал промислового підприємства і його рух	141
32. Прибуток підприємства, його розподіл та використання	144
33. Сутність та структура інтелектуального капіталу підприємства	147
34. Фінансовий капітал: сутність, механізми формування	151
35. Особливості функціонування капіталу в сільському господарстві. Земельна рента	153
36. Кредит як форма руху позичкового капіталу	157
37. Сутність, види, типи та форми суспільного відтворення	161
39. Сутність, етапи формування, структура та тенденції розвитку світового господарства	165
40. Міжнародний поділ праці: сутність, форми прояву та розвитку.	168
41. Інтернаціоналізація виробництва як всеохоплююча тенденція розвитку сучасного світового господарства	172
42. Міжнародна економічна інтеграція: сутність, етапи розвитку, рівні, форми, типи	175
43. Світова торгівля як форма міжнародних економічних відносин.	178
44. Сутність, функції та форми міжнародного руху капіталів	180
45. Міжнародна міграція робочої сили	182
46. Міжнародні валютні відносини	184
47. Сучасний світовий ринок: сутність, функції, особливості	187
48. Економічна глобалізація: етапи, зміст, рушійні сили, суперечності	190
49. Глобальні проблеми: сутність, причини виникнення, класифікація, економічні аспекти, можливості та способи розв'язання	194
50. Глобалізаційні процеси та їх вплив на соціально-економічний розвиток України.	197
Розділ 3. Логічно-тезовий виклад питань з навчальної дисципліни «Мікроекономіка»	202
1. Становлення і розвиток мікроекономічної теорії	203
2. Методи мікроекономічного аналізу.	207

25. Акціонерний капітал: сутність, структура, функції	124
26. Сутність, функції та закони ринку	126
27. Сутність, функції та основні елементи інфраструктури ринку	129
28. Домогосподарства як суб'єкти ринкової економіки	131
29. Сутність, функції та види підприємництва в ринковій економіці	134
30. Підприємства як суб'єкти ринкових відносин	137
31. Капітал промислового підприємства і його рух	141
32. Прибуток підприємства, його розподіл та використання	144
33. Сутність та структура інтелектуального капіталу підприємства	147
34. Фінансовий капітал: сутність, механізми формування	151
35. Особливості функціонування капіталу в сільському господарстві. Земельна рента	153
36. Кредит як форма руху позичкового капіталу	157
37. Сутність, види, типи та форми суспільного відтворення	161
39. Сутність, етапи формування, структура та тенденції розвитку світового господарства	165
40. Міжнародний поділ праці: сутність, форми прояву та розвитку.	168
41. Інтернаціоналізація виробництва як всеохоплююча тенденція розвитку сучасного світового господарства	172
42. Міжнародна економічна інтеграція: сутність, етапи розвитку, рівні, форми, типи	175
43. Світова торгівля як форма міжнародних економічних відносин.	178
44. Сутність, функції та форми міжнародного руху капіталів	180
45. Міжнародна міграція робочої сили	182
46. Міжнародні валютні відносини	184
47. Сучасний світовий ринок: сутність, функції, особливості	187
48. Економічна глобалізація: етапи, зміст, рушійні сили, суперечності	190
49. Глобальні проблеми: сутність, причини виникнення, класифікація, економічні аспекти, можливості та способи розв'язання	194
50. Глобалізаційні процеси та їх вплив на соціально-економічний розвиток України.	197
Розділ 3. Логічно-тезовий виклад питань з навчальної дисципліни «Мікроекономіка»	202
1. Становлення і розвиток мікроекономічної теорії	203
2. Методи мікроекономічного аналізу.	207

3. Закон спадної граничної корисності. Перший закон Г. Госсена	211
4. Крива байдужості	212
5. Бюджетне обмеження споживача	214
6. Вплив зміни доходу та цін на бюджетне обмеження споживача	216
7. Рівновага споживача	217
8. Ринковий попит. Закон попиту.	219
9. Ціна як економічна категорія	220
10. Вплив на попит нецінових факторів	224
11. Ринкова пропозиція. Закон пропозиції	225
12. Ринкова рівновага попиту і пропозиції	227
13. Види еластичності попиту за ціною	228
14. Види еластичності пропозиції за ціною	229
15. Мікроекономічна модель підприємства	231
16. Постійні, змінні та загальні (валові) витрати підприємства	236
17. Граничні витрати підприємства	237
18. Середні витрати підприємства	239
19. Розподіл і використання прибутку підприємства	240
20. Ціноутворення на ринку досконалої конкуренції	243
21. Ціноутворення в умовах монополії	245
22. Ціноутворення на олігополістичному ринку	247
23. Ціноутворення на ринку монополістичної конкуренції	249
24. Ціноутворення на ринках факторів виробництва	251
25. Ціноутворення на ринку праці: визначення заробітної плати	253
26. Розподіл податку при еластичному та нееластичному попиті	254
27. Вплив на ціну непрямих податків	255

Розділ 4. Логічно-тезовий виклад питань з навчальної дисципліни «Макроекономіка» 256

1. Становлення, розвиток та сучасний стан макроекономічної науки	257
2. Методи макроекономічних досліджень	262
3. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	265
4. Двосекторна модель кругообігу продуктів і доходів	268
5. Заощадження, інвестиції та фінансові ринки в моделі кругообігу	270
6. Модель кругообігу для відкритої економіки	272
7. Сукупний попит	274
8. Нецінові фактори сукупного попиту	276
9. Сукупна пропозиція	278
10. «Кейнсіанський хрест»	281
11. Процес інфлювання і дефлювання	283
12. Інфляційна спіраль	285

3. Закон спадної граничної корисності. Перший закон Г. Госсена	211
4. Крива байдужості	212
5. Бюджетне обмеження споживача	214
6. Вплив зміни доходу та цін на бюджетне обмеження споживача	216
7. Рівновага споживача	217
8. Ринковий попит. Закон попиту.	219
9. Ціна як економічна категорія	220
10. Вплив на попит нецінових факторів	224
11. Ринкова пропозиція. Закон пропозиції	225
12. Ринкова рівновага попиту і пропозиції	227
13. Види еластичності попиту за ціною	228
14. Види еластичності пропозиції за ціною	229
15. Мікроекономічна модель підприємства	231
16. Постійні, змінні та загальні (валові) витрати підприємства	236
17. Граничні витрати підприємства	237
18. Середні витрати підприємства	239
19. Розподіл і використання прибутку підприємства	240
20. Ціноутворення на ринку досконалої конкуренції	243
21. Ціноутворення в умовах монополії	245
22. Ціноутворення на олігополістичному ринку	247
23. Ціноутворення на ринку монополістичної конкуренції	249
24. Ціноутворення на ринках факторів виробництва	251
25. Ціноутворення на ринку праці: визначення заробітної плати	253
26. Розподіл податку при еластичному та нееластичному попиті	254
27. Вплив на ціну непрямих податків	255

Розділ 4. Логічно-тезовий виклад питань з навчальної дисципліни «Макроекономіка» 256

1. Становлення, розвиток та сучасний стан макроекономічної науки	257
2. Методи макроекономічних досліджень	262
3. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	265
4. Двосекторна модель кругообігу продуктів і доходів	268
5. Заощадження, інвестиції та фінансові ринки в моделі кругообігу	270
6. Модель кругообігу для відкритої економіки	272
7. Сукупний попит	274
8. Нецінові фактори сукупного попиту	276
9. Сукупна пропозиція	278
10. «Кейнсіанський хрест»	281
11. Процес інфлювання і дефлювання	283
12. Інфляційна спіраль	285

13. Схильність до споживання та схильність до заощадження . . .	286
14. Модель грошового ринку та його рівновага	289
15. Модель інвестиційного попиту	290
16. Моделі економічного зростання	291
17. Пропозиція робочої сили	292
18. Вплив мінімальної заробітної плати на рівень зайнятості та безробіття	294
19. Крива Лоренца	296
20. Чотирифазова модель ділового циклу	297
21. Сучасні економічні (промислові) цикли.	298
22. Механізм дії автоматичних стабілізаторів економіки	300
23. Пропорційне, прогресивне і комбіноване оподаткування	302
24. Крива А. Лаффера.	304
25. Наслідки введення ввізного мита	305
26. Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування	307
27. Зайнятість населення: форми та структура	310
28. Причини, форми та наслідки безробіття	314
29. Функції і роль держави у змішаній економіці	316
30. Форми і методи державного регулювання змішаної економіки	321
Розділ 5. Список рекомендованої літератури	324
Підручники, навчальні посібники	324
Наукові праці	326
Частина II. Тренінг для закріплення та самоперевірки отриманих знань	330
Розділ 1. Таблиці динаміки основних показників економічного розвитку України та завдання що до їх аналізу	331
Таблиця 1. Динаміка валового внутрішнього продукту України (2005-2012 рр.)	332
Таблиця 2. Динаміка обсягу реалізованої промислової продукції (Україна: 2005-2012рр.).	334
Таблиця 3. Динаміка обсягу продукції сільського господарства (Україна: 2005-2012 рр.)	335
Таблиця 4. Динаміка освоєння капітальних інвестицій (2005-2012 рр.).	336
Таблиця 5. Динаміка загального обсягу роздрібного товарообороту в Україні (2005-2012 рр.)	336
Таблиця 6. Динаміка індексу споживчих цін в Україні (2005-2012 рр.)	337

13. Схильність до споживання та схильність до заощадження . . .	286
14. Модель грошового ринку та його рівновага	289
15. Модель інвестиційного попиту	290
16. Моделі економічного зростання	291
17. Пропозиція робочої сили	292
18. Вплив мінімальної заробітної плати на рівень зайнятості та безробіття	294
19. Крива Лоренца	296
20. Чотирифазова модель ділового циклу	297
21. Сучасні економічні (промислові) цикли.	298
22. Механізм дії автоматичних стабілізаторів економіки	300
23. Пропорційне, прогресивне і комбіноване оподаткування	302
24. Крива А. Лаффера.	304
25. Наслідки введення ввізного мита	305
26. Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування	307
27. Зайнятість населення: форми та структура	310
28. Причини, форми та наслідки безробіття	314
29. Функції і роль держави у змішаній економіці	316
30. Форми і методи державного регулювання змішаної економіки	321
Розділ 5. Список рекомендованої літератури	324
Підручники, навчальні посібники	324
Наукові праці	326
Частина II. Тренінг для закріплення та самоперевірки отриманих знань	330
Розділ 1. Таблиці динаміки основних показників економічного розвитку України та завдання що до їх аналізу	331
Таблиця 1. Динаміка валового внутрішнього продукту України (2005-2012 рр.)	332
Таблиця 2. Динаміка обсягу реалізованої промислової продукції (Україна: 2005-2012рр.).	334
Таблиця 3. Динаміка обсягу продукції сільського господарства (Україна: 2005-2012 рр.)	335
Таблиця 4. Динаміка освоєння капітальних інвестицій (2005-2012 рр.).	336
Таблиця 5. Динаміка загального обсягу роздрібного товарообороту в Україні (2005-2012 рр.)	336
Таблиця 6. Динаміка індексу споживчих цін в Україні (2005-2012 рр.)	337

Таблиця 7. Динаміка індексу цін виробників промислової продукції в Україні (2005-2012 рр.)	338
Таблиця 8. Динаміка зайнятості та безробіття в Україні (2005-2012 рр.)	338
Таблиця 9. Динаміка доходів, витрат та заощаджень населення в Україні (2005-2012 рр.)	339
Таблиця 10. Динаміка заробітної плати в Україні (2007-2012 рр.)	340
Таблиця 11. Динаміка доходів та видатків Державного бюджету України (2007-2012 рр.)	341
Таблиця 12. Динаміка доходів та видатків Державного бюджету України у % до ВВП (2005-2012 рр.)	341
Таблиця 13. Динаміка доходів та видатків Зведеного бюджету України (2005-2012 рр.)	342
Таблиця 14. Динаміка доходів та видатків Зведеного бюджету України у % до ВВП (2005-2012 рр.)	343
Таблиця 15. Сальдо поточного рахунку платіжного балансу (Україна: 2005-2012 рр.)	344
Таблиця 16. Динаміка експорту товарів та послуг (Україна 2005-2012 рр.)	344
Таблиця 17. Динаміка імпорту товарів та послуг (Україна: 2005-2012 рр.)	345
Таблиця 18. Динаміка експорту та імпорту товарів і послуг (Україна: 2005-2012 рр., млн. дол. США)	346
Таблиця 19. Динаміка експорту та імпорту товарів і послуг (Україна: 2005-2012 рр., у % до ВВП)	347
Таблиця 20. Динаміка валового зовнішнього боргу України (2005-2012 рр.)	347
Таблиця 21. Динаміка офіційних резервних активів (Україна: 2005-2012 рр.)	348
Таблиця 22. Динаміка офіційного курсу гривні до долара США (2005-2012 рр.)	349
Розділ 2. Тести з навчальних дисциплін економічної теорії.	350
2.1. Тести з навчальної дисципліни «Історія економіки та економічної думки»	350
2.2. Тести з навчальної дисципліни «Політична економія»	359
2.3. Тести з навчальної дисципліни «Мікроекономіка»	367
2.4. Тести з навчальної дисципліни «Макроекономіка»	371

Таблиця 7. Динаміка індексу цін виробників промислової продукції в Україні (2005-2012 рр.)	338
Таблиця 8. Динаміка зайнятості та безробіття в Україні (2005-2012 рр.)	338
Таблиця 9. Динаміка доходів, витрат та заощаджень населення в Україні (2005-2012 рр.)	339
Таблиця 10. Динаміка заробітної плати в Україні (2007-2012 рр.)	340
Таблиця 11. Динаміка доходів та видатків Державного бюджету України (2007-2012 рр.)	341
Таблиця 12. Динаміка доходів та видатків Державного бюджету України у % до ВВП (2005-2012 рр.)	341
Таблиця 13. Динаміка доходів та видатків Зведеного бюджету України (2005-2012 рр.)	342
Таблиця 14. Динаміка доходів та видатків Зведеного бюджету України у % до ВВП (2005-2012 рр.)	343
Таблиця 15. Сальдо поточного рахунку платіжного балансу (Україна: 2005-2012 рр.)	344
Таблиця 16. Динаміка експорту товарів та послуг (Україна 2005-2012 рр.)	344
Таблиця 17. Динаміка імпорту товарів та послуг (Україна: 2005-2012 рр.)	345
Таблиця 18. Динаміка експорту та імпорту товарів і послуг (Україна: 2005-2012 рр., млн. дол. США)	346
Таблиця 19. Динаміка експорту та імпорту товарів і послуг (Україна: 2005-2012 рр., у % до ВВП)	347
Таблиця 20. Динаміка валового зовнішнього боргу України (2005-2012 рр.)	347
Таблиця 21. Динаміка офіційних резервних активів (Україна: 2005-2012 рр.)	348
Таблиця 22. Динаміка офіційного курсу гривні до долара США (2005-2012 рр.)	349
Розділ 2. Тести з навчальних дисциплін економічної теорії.	350
2.1. Тести з навчальної дисципліни «Історія економіки та економічної думки»	350
2.2. Тести з навчальної дисципліни «Політична економія»	359
2.3. Тести з навчальної дисципліни «Мікроекономіка»	367
2.4. Тести з навчальної дисципліни «Макроекономіка»	371